

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA FIRA DEL LLIBRE

La Fira del Llibre, que començà modestament a Barcelona, es va estenent per tot Catalunya.

Diumenge es va celebrar, amb gran solemnitat i èxit sorprenent, a Vilanova i Geltrú.

La iniciativa partí d'uns obrers entusiastes. Els benemèrits esforços d'aquests els secundaren totes les entitats culturals.

El comitè organitzador de la festa s'havia assegurat el concurs de diversos elements intel·lectuals de Barcelona.

No tots els que oferiren ajuda la prestaren, com havien promès. Rusiñol i Iglésies, tenen l'excusa dels seus anys. Però, i els altres?

A les onze del matí arribaren a Vilanova Carles Soldevila, Farran i Mayoral, Ambrosi Carrión, Navarro Costabella i el nostre company Angel Samblancat.

El poble ja els estava esperant a l'estació. Els il·lustres hostes visitaren el Museu Balguer i algunes entitats culturals i es dirigiren al Bosc, on s'havia de donar el míting literari.

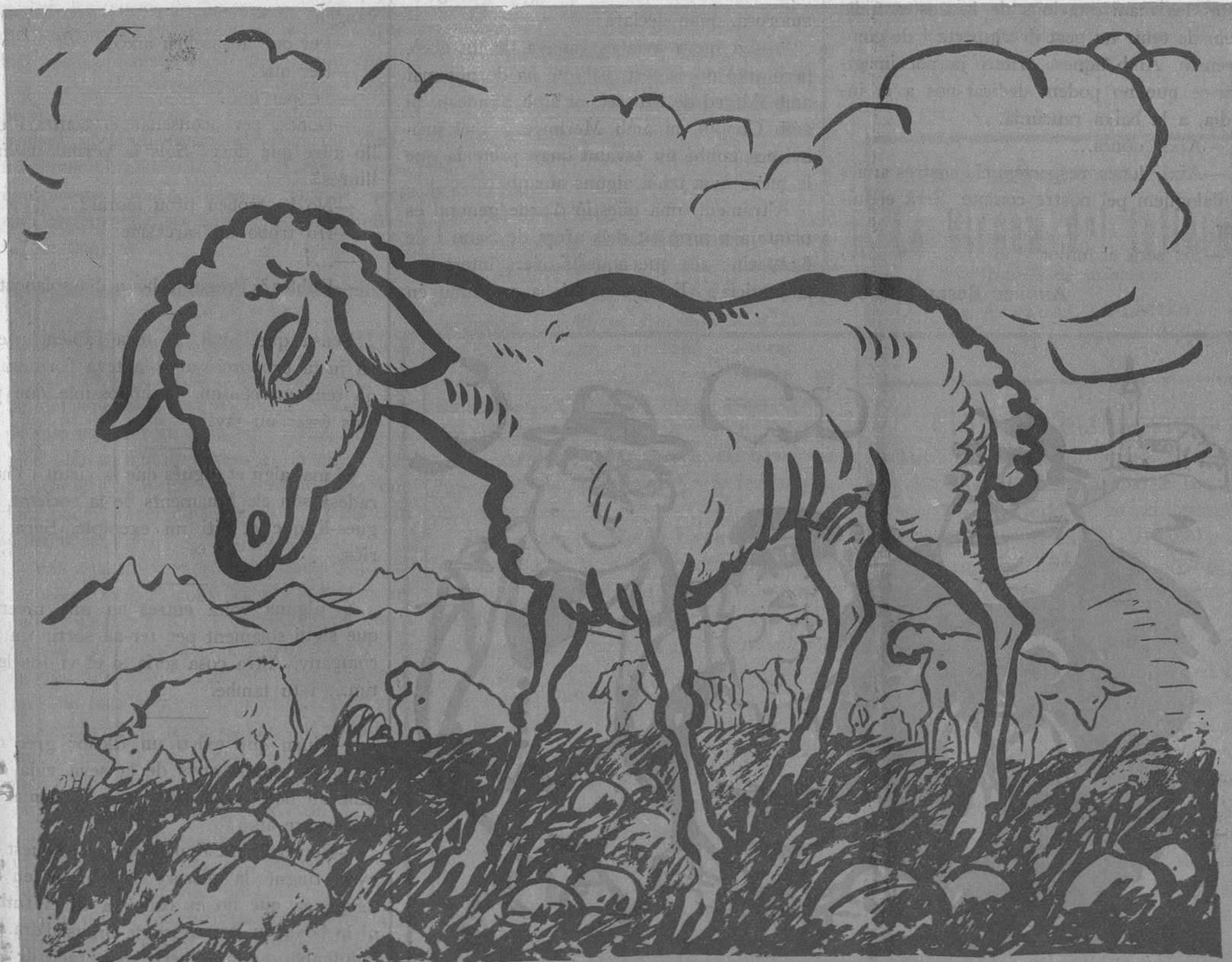
En aquest acte parlaren Farran i Mayoral, Carrión, Soldevila, Navarro Costabella i el nostre Samblancat. Tots foren aplaudidíssims per l'enorme gentada que els oïa.

Després hi hagué banquet al Pont dels Pescadors, brindis i bons parlaments

A la tarda s'inauguraren dues biblioteques circulants i tot el dia hi va haver parades de llibres a la Rambla.

L'apostolat de la cultura dels cinc escriptors barcelonins, produí fruit material i moral.

Que sigui imitat llur exemple i el dels treballadors de Vilanova.

EL BE DE PASQUA

— M'he pogut escapar de la mort, gràcies a les processons del Corpus, on m'han llogat. Beneïdes siguin!

LES SIS HORES

El socialisme reformista — el d'Amsterdam i Ginebra—havia fet de les vuit hores una mena de mite i la meta dels seus ideals.

Els tres vuits famosos — vuit hores de treball, vuit de descans i vuit per anar a la taverna o al club—han estat l'aspiració màxima dels ramats, més o menys marxistes, per espai d'un segle.

Ja els tenim els tres vuits. I bé. Som ara menys explotats, menys esclaus? Mengem "postres" cada dia? Som més feliços? Hem avançat un sol pas en el camí de l'emancipació?

Malauradament, no podem donar una resposta afirmativa a aquestes preguntes.

Deu milions d'obrers sense feina a Europa i quatre milions més als Estats Units, se'n riuen de les revolucions fetes pels Vandervelde i Albert Thomas, pels socialistes que participen del poder als ministeris i col·laboren amb la burgesia als Parlaments.

Tots aquests vius volen ésser diputats i ministres i res més. I quan no poden picar tan alt, s'accontenten amb una regidoria, amb una secretaria o amb qualsevol biberon burocràtic.

La qüestió és no treballar i anar tirant de la rifeta. El socialisme per ara no ha redimit més socialistes, més treballadors que els que han arribat a funcionaris de l'Institut Nacional de Previsió o a consellers d'Estat.

Els altres segueixen sense veure la cara al fill de Déu. Es a dir, si la hi volen veure, no tenen més que posar-se davant del mirall. Els Crists són ells. Els Crists venuts per tots els Judes de la socialdemocràcia.

Però estem divagant lamentablement. Hem començat parlant dels tres vuits i la corrent del discurs ens ha arrossegat i se'ns ha emportat cap a altres ribes.

Tornem a les nostres matemàtiques.

Els tres vuits són buits. Els treballadors no tenen ja com ideal les vuit hores. Els obrers conscients aspiren a treballar les hores que treballen Jouhaux i Ramsay Mac Donald, encara que només sigui cobrant la meitat de llurs salaris.

Mentre aquestes figures maduren i els proletaris s'atansen als cims de l'Olimp, l'Associació Internacional de Treballadors demana les sis hores.

Això ja és més raonable. Heus ací un sis que val més que un vuit. Amb un sis així ens jugaríem tots els nostres diners a la Loteria.

Si Lleó Blum o Paul Boncour no s'escarrassen i fan una jornada tan curta, ¿perquè l'han de fer tan llarga els seus companys? No hi ha dret, ens sembla. Això no és just.

La mateixa burgesia comprèn l'equitat de la petició i estableix arreu la setmana anglesa i a Nordamèrica, amb Ford, la setmana de cinc dies.

La mesura, però, no es generalitzarà, temem. Per a què les sis hores s'implantin, com per assolir les vuit, serà necessària una altra guerra.

ANGEL SAMBLANCAT

COMPREU TOT SEGUIT

Els cent millors contes còmics

Preu: 2 pessetes

El nostre temps

Vivim en una època en què la gent ja no podria ésser més impetuosa. Una contradicció, una observació la indigna. El marit no es pot plànyer d'un "bifteck" massa cuit, sense que la muller l'amenaci en abandonar la llar. El comptable, per poc que algú li assenyali un error en els comptes, respon que no acceptarà que se'l tracti de lladre. Un còmic al qual la crítica no afirmi amb els adjectius més lírics que és un mestre, anuncia represàlies...

No us imagineu pas que un confrare us restarà agraït per molt que us esforceu en elogiar-lo. Si trepitgeu sense voler algun senyor en muntar al tramvia o a l'autòmbus, no tingueu por que les vostres excuses l'apaivaguin. Si ensopegueu amb algú en tombar una cantonada, escapeu-vos, o sinó l'oireu parlar de què us esclafarà d'un cop de peu.

No enganyeu la vostra dona ni l'amiga. Podeu estar segur que guarden al portamonedes un revòlver.

Vivim plens de nerviositats. Els sentiments arriben en un obrir i tancar d'ulls al paroxisme; el menor fregadís desencadena la còlera; els èxits ens semblen dessaborits, les satisfaccions no ens satisfan. Els joves no tenen joventut; els homes madurs són vells, i els vells traginen una desesperació odiosa.

Que som pessimistes? Que exagerem? Llegiu els diaris. La més petita baralla acaba en sang; els espectadors es barallen durant les proves esportives, i quan dos enamorats s'esguarden dintre els ulls és una callada amenaça el que hi veuen.

Aquest estat d'esperit és una conseqüència llunyana de la guerra. I no és de les menys terribles.

Diàleg dels desco- neguts

PARLEM CLAR

—Escolti: Ja sap que estic ofès amb vostè?

—No, no ho sabia. Ni ho podia suposar.

—Doncs estic ofès amb vostè.

—I per què?

—Perquè vostè m'ha compromès, m'ha lligat a aquest setmanal "Diàleg dels desco-neguts" i ara resulta que el nostre setmanal diàleg és una paròdia plena d'insidia i de mala intenció.

—Una paròdia?

—Sí, senyor: d'un altre diàleg que apareix en la premsa catalana.

—Ja s'ha deixat enganyar!

—Com, que ja m'he deixat enganyar?

—I és clar! Es veu que vostè és un home de bona fe.

—I estic orgullós d'ésser-ne. Avui la bona fe ha passat de moda. Avui, més que com una virtut, la bona fe és considerada un defecte.

—I vostè persisteix en ésser un home de bona fe?

—Sí, senyor. Jo no sóc un home que segueixi les modes. Per la meua bona fe vostè ha pogut enganyar-me.

—No, home, no. Jo no l'he enganyat de res. Si ja existeix un diàleg—un diàleg ple d'espiritualitat i de sentit crític, ¿per què no pot haver-n'hi un altre? ¿Per què no pot haver-hi el nostre?

—Perquè té aires de paròdia.

—Però no són aires de paròdia premeditada. El que passa és que, malgrat els nostres esforços, no podem, no sabem trobar temes transcendents.

—Veü? Ja torna a fer broma.

—No, senyor. Li asseguro que no. Altrament, fer broma de les nostres coses em semblaria antipatriòtic. I, sobretot, antiintelligent. Davant les nostres coses, davant totes les manifestacions de la nostra vida, hem de tenir un gest de respecte i de comprensió. Amb aquest criteri ja pot imaginar-se que no podem dedicar-nos a la insidia, a la baixa rancúnia.

—Així, doncs...

—Així, doncs, respectem els nostres amics i dialoguem pel nostre compte. Serà el millor.

—Sí: serà el millor.

ANDREU BOSCH I BADIA

Histories d'uns espec- tres

Heus ací dos afers que, portats davant dels tribunals, demostren a quin grau d'obstinació pot ésser portat aquest sentiment admirable que se'n diu la pietat filial.

Per pietat filial Aurora Sand reclama 5.000 francs a J. Boulanger, que ha insinuat en una de les seves obres que la seva àvia —és a dir, "George Sand"—ho havia observat en la seva vida privada aquesta actitud de virtuosa dignitat que es veu en els retrats de família.

Per pietat filial, Maria Soloviev reclama 25.000.000 de francs d'indemnització al príncep Feliu Youssoupow i a Dimitri Paulovitch, els quals mataren al seu pare per sorpresa a bord del "Neva": el pare de Maria Soloviev es deia Rasputin.

Certament, la proporció sembla observada bastant exactament en l'evaluació del mal rebut. Si la virtut de la "George Sand" és estimada en 5.000 francs, hom pot evaluar en 25.000.000 la pell de Rasputin. Car la virtut d'una dona de lletres pot suportar nombrosos atacs, sense ni emmalaltir-ne; però hom no mor més que una vegada, malgrat es sigui el favorit d'una emperadriu.

Així, el mal causat a Rasputin, aleshores que es trobava en tot l'esclat de la seva brillant carrera, sembla incontestable i els seus hereus sembla que tenen raó en demanar que se'ls indemnitzi. En canvi, J. Boulanger sembla haver aconseguit millor que la mateixa Aurora Sand la voluntat suprema de la il·lustre desapareguda. La "George Sand" maldava per donar la més gran publicitat a les seves aventures amoroses; tenia el temperament masculí a la manera de Casanova i de Caterina de Rússia. Però, com a dona, no en tenia de temperament.

Era una col·leccionadora: col·leccionava les empremtes digitals dels homes cèlebres del seu temps. Així, doncs, Aurora Sand insulta, en certa manera, la memòria de la gran amorosa, quan declara:

—La meua àvia es vanava de tot això, però això no és cert. Ella no ha dormit mai amb Alfred de Musset, ni amb Sandeau, ni amb Chopin, ni amb Merimée... I el meu avi era també un esvanit quan pretenia que la meua àvia tenia alguns amants..."

Altrament, una qüestió d'orde general es planteja a propòsit dels afers de Sand i de Rasputin: ¿és que aquests afers interessin la justícia? ¿Es que no hi ha cap límit en

l'espai i en el temps per a les susceptibilitats d'aquesta mena?

La literatura i, sobretot la història, són coses de pura imaginació, amb les quals poca cosa hi tenen a veure els tribunals.

Aquests, ¿no tenen prou feina amb els homes vivents que encara se'ls obliga a evocar les històries dels espectres?

Un xic de comprensió

Santiago Sadoul, l'ex-capità francès, anà a Moscou essent socialista de la dreta i corresponsal directe d'Albert Thomas, i retornà a França convertit al bolxevisme i condemnat a mort pel suposat delictes d'alta traïció.

Una revisió del seu cas li atorgà la llibertat, però Sadoul no aconseguí fer-se perdonar dels francesos antibolxevistes. Els advocats l'expulsaren de la seva comunitat. Els electors li negaren l'acta. Ara acaba d'ésser condemnat a una pena lleu a instàncies del nunci del Sant Pare a París, Monsenyor Cerretti, el qual es cregué injuriat en un article publicat per Sadoul en un periòdic comunista.

Intelligent, eloqüent, cultíssim, Sadoul és l'antitesi del bolxevisme occidental, estrident i cridaner, que palesa el seu revolucionarisme en la indumentària, com André Marty, l'ex-fogoner sublevat al Mar Negre, o venjant-se de la burgesia matant un guàrdia de la policia cubana — un pobre obrer amb uniforme i casc—d'una terrible puntada de peu.

Malgrat el seu valor com intel·lectual, Sadoul no té sort amb els seus correligionaris.

Un xic de comprensió, senyors!

CONSELLS

Si vols ésser feliç, acostuma't a no dir mai res del que penses i sents, ni tampoc del que saps; aprèn a mentir descaradament; sigues, en un mot, un farsant. Es l'evangeli.

—Per què aconselleu això?

—Per què?

—Sí, per què?

—Doncs, per aconsellar el contrari d'allò altre que diu: "Sols la veritat us farà lliures".

—No ho trobeu prou moral?

—Ho trobo un sarcasme.

—...?

—Dubtes? Pregunta-ho a Samblancat.

Pensa que, avui, la teva sapiència està en justa proporció amb la teva fortuna. Si no tens un cèntim, és impossible que puguis ésser un savi.

Si mai algú et digués que la virtut i l'honradesa són els fonaments de la societat, digues-li que et citi un exemple. Serà curiós.

Si alguna volta entres en una taverna, que sigui solament per fer-ne sortir un teu company. Altra cosa seria si el vi fos legítim... i tu també.

—Diuen que existí un filòsof grec que es passà alguns anys de la seva vida cercant un home amb un llumet a la ma. Es pot creure això?

—Es certíssim. Fou Diògenes. Aquest senyor tingué la dissort de naixer en un temps en que no es coneixia ni el futbol, ni la boxa, ni les curses de braus d'ara. És indubtable que avui seria molt fàcil de trobar un home. Afortunadament l'evolució humana és un fet innegable, contundent, arxi comprovat per tothom. Quina calor!...

GALLARANC

L'ESTIUEIG

—Som les forces vives del poble.

—Sí? Per què?

—Home!... El metge, el rector i l'apotecari!

UN VIU MENYS

Acaba de morir Homem Cristo, polític portuguès de reconeguda inconseqüència. Un mort sempre ens mereix cert respecte. D'Homem Cristo no en diem tot el que en diríem, tot el que es mereixia, perquè no pot contestar-nos.

Traduirem la silueta que d'ell publica "El Liberal", de Madrid, amb motiu de la seva mort, ocorreguda en un accident d'automòbil.

"Homem Cristo era una figura de singular i pintoresc perfil. Fill d'un periodista de la vella escola pamfletaria d'Artagnesca dels Paul i Guido de Casagnac, havia heretat la combativitat paterna com escriptor i com duelista. En la seva primera joventut es destacà com republicà i lliurepensador en el Portugal de Carles de Braganza, i els seus "adeantaments" famosos. Quan, més que la carabina de Buiça, enrunaren la monarquia lusitana les vigoroses catalinàries de la minoria republicana parlamentària, Homem Cristo engrosà les legions dels joves "thalassas", els quals somniaven abatre la democràcia portuguesa bevent "pernod" als "cabarets" parisencs i als casinos de Biarritz i Sant Joan de Llum, monocle a l'ull i sabre al costat.

El primer llibre — "Mussolini, batisseur de l'avenir"—que saludà l'aurora feixista, l'escrigué Homem Cristo després d'èsser rebut pel "duce", que, dret, la fusta de muntar a la mà i la cara de pomes agres, li referí la marxa sobre Roma i l'evangeli del nou partit.

Ja llavors era Homem Cristo catòlic — batejat amb gran "rèclame" als vint-i-cinc anys—i commopolita.

En aquests darrers mesos, Homem Cristo visitava amb freqüència Espanya. Tenia en planta un projecte de Congrés internacional, calcat del que realitza, recurrent el món en "pullman car" o en trasatlàntic, Maurici de Waleffe: el Congrés de les nacions d'Occident. Homem Cristo volia rebatre pràcticament les teories de Sprengler, reunint pedidòdicament en diversos llocs del planeta a tots els romanistes convictees i confessos.

La seva última tamborella tràgica i inesperada, frustrarà la seva iniciativa, que no trobarà segurament un propulsor tan dinàmic i maniobrador com aquest Homem Cristo contradictori i deportista, la mort del qual està en consonància amb la seva turbulenta personalitat."

La marxa sobre París

Quan es parla d'una marxa sobre una ciutat determinada, hom es forma el concepte de què es refereix a un acte bèl·lic, però se n'ha abusat tant que rara és la ciutat que no compti amb unes quantes marxexes que tant poden haver donat per a ella bons com dolents resultats.

Més aquesta vegada no es tracta d'un acte bèl·lic; molt al contrari, un bon alemany que es dedica a l'ofici de cotxer, en veure que la seva professió era per portes, que la vida moderna té uns sens fi, té uns mitjans de locomoció més pràctics, es va dir:

S'acaba el fer carreres, sóc vell per a canviar d'ofici. ¿Què podria fer per a què el meu pobre cotxe a les seves velleses, pogués ésser d'alguna utilitat? Farà un viatge a París que almenys, si no res més, serà un acte de germanor que un vell alemany farà a la capital francesa.

I tal dit tal fet; un dels dies del mes passat sortí de Berlín amb direcció a París, passà pels mateixos camins per on altre temps passaven les divisions de l'exèrcit amb marcialitat i tocs de corneta, portant, amb elles, l'angúnia i astorament als paci-

tics habitants. En canvi, al pas del cotxer, tot seguia igual; els pobles amarats de sol, les ciutats tranquil·les abocades als seus quefers, i solament algun curiós que s'aturava a mirar-lo amb certa complaença.

I arribà a París portant a les xurriaques un llaç amb els colors de la bandera francesa, i els ciutadans de la capital de la nació veïna el rodejaren i li tributaren una ovació.

Aquest viatger, que no deixa de tenir certa originalitat, té encara un caire que el fa més simpàtic i és la seva senzillesa; cada dia ens innovem per la premsa que als Estats es fan negociacions per a assegurar la pau i la tranquil·litat dels pobles; aquests treballs, les més de les vegades passen desapercebuts per la majoria de ciutadans, un xic per desconfiança, degut a què la gent està arrapada a velles tradicions arcàiques.

El fet d'aquest vell alemany és un acte pràctic per a fer desaparèixer aquesta manera d'ésser. Els actes senzills són la llavor que donen més fruit, ja que s'adapten a totes les maneres de pensar, contribuint així a fer duradora la pau dels homes.

CUCH

L'espant del camperol

Finia el juliol i pels camps, en rostoll, no hi restava més que alguna que altra garba ennegrida i lassa pel sol, que, terriblement xardorós, batia de cap a cap aquells llarguissims dies caniculars.

Tanmateix l'ombra era llaminera i la frescor d'un rieral temptava.

De bon grat el fornit camperol, qui seguia al darrera del carro calmós encimbellat de garbes ben granades, aprofitant el clap d'ombra que aquest projectava sobre el camí dolent, s'hauria ajaçat, com un ca qui treu un pam de llengua, en aquella delícia de pollançres que s'albirava temptadora part d'allà de la propera masia.

El dringar dels picarols de l'euga es barrejava amb el xivarri escandalós de les cigales.

Amb un formidable "xooo..., petita", el jove camperol aturà la pobre bèstia ensabonada de suor fumosa, la qual esbufegà satisfeta, mentre girava amb lentitut el cap com per donar mercès a l'amo per la seva benvolença.

El sol estavellava.

Encesa que hagué la pipa nostre jove camperol, es disposava a arriar de nou l'animal amb un espetec de tralla, quan un *aiii!*... perllongat i llastimós vingué a ferir les seves oïdes deixant-lo immòbil i astorat.

Aiii!..., *aiii!*..., s'oi de nou amb veu enternidora que resseguia tota l'escala cromàtica; *aiii!*..., *aiii!*...

El jove camperol s'alarmà. Hi havia motius més que suficients per a fer suposar una desgràcia.

Aiii!..., *aiii!*... No hi havia dupte, algú es moria a prop; algú era arribat als moments suprems del traspàs. Aquells gemecs tristíssims i tan continuats no eren altra cosa que l'adéu darrer d'una ànima qui emigrava a un altra món tal volta de més aire i de menys xafogor que aquest.

Aiii!..., *aiii!*... Era una deure de consciència socórrer o almenys recollir l'últim alè del desgraciat qui es dolia de faisó tant enternidora. I nostre amic camperol estrompassà d'un salt, que hauria envejat el més àgil gimnasta, el rec que separava el camí del camp, i arrencà a córrer vers d'on semblava eixir la veu de l'agonitzant.

I els *aiii!*..., *aiii!*... es repetien anguniosos i nostre camperol vingà girar el cap a una i altra banda cada cop més alarmat.

De sobte s'aturà.

Havia arribat gairebé a l'altre extrem del

camp, al marge del qual hi havia plantades una renglera de saules corpulents. I era allà, vora una gruixuda soca, on nostre heroi camperol acabava d'atalaiar part de la desgraciada víctima, i diem "part", perquè, efectivament, des del punt on s'esqueia plantat nostre magnànim amic, sols s'albiraven dos peus calçats d'espardenyes blanques, corresponents a dues cames vestides amb uns pantalons de dril devingut un tel de ceba. El reste del cos quedava amagat per una mata de tamariu.

Aital visió, sens que res hi pogués la seva voluntat, deixà el camperol clavat a terra, mateix que un puntal de tanca, paralitzat tot moviment al seu cos, enterament sanglaçat.

Mentrestant el desgraciat seguia amb els esgarriñosos *aiii!*..., *aiii!*... trastornant encara més el pobre camperol, qui no atinava amb el que convenia fer en moments tant crítics. Ell prou hauria volgut avençar, cridar, fer quelcom, en fi, per a la pobra víctima, més endebades; els seus peus romanien quietos i la veu no venia a la gorja. Situació horrible! Tot ell regalimava suor. El sol despietat, abrusava; més que el sol, però, l'angoixa el consumia.

Més hi ha uns ulls amorosos que tot ho espion i un poder suprem que ajuda en les situacions més afligides; sens dubte aquesta Providència que presideix totes les coses, tingué un esguard de misericòrdia per al pobre camperol animat de tants nobles desitjos, car, recobrant la perduda presència d'ànim, anava ja a salvar la curta distància que el separava d'aquell desgraciat estenallat sota els saules, quan (oh, generosos esforços de les ànimes grans i senzilles!) sorquí, potent i victoriós, el cent voltes començat i mai continuat

"Ay... criollito del alma
tú me robas la calma
yo no puedo vivir!..."

Segons contem, el bon camperol tingué de fer uns quants dies de llit a causa del terrible ensurt patit; mentre el felix desvagat seguí assajant en jorns successius, la coneguda cançó com si tal cosa.

G.

LIBRE SENSACIONAL

La Virgen del Infierno

"Novela de presidio)

per A. VIDAL I PLANAS

Ptes. 4

Gorki i els soviets

Gorki, el vagabund, tindrà el seu castell. El govern soviètic acaba de fer a l'escriptor Màxim Gorki un present sumptuós: li ha regalat l'antic castell del comte Vorontzoff, situat a Crimea. Hom seguirà dient després d'això que els soviets no estimen els intel·lectuals.

Però això no és tot encara.

Després que Gorki hagi sojornat en aquesta magnífica residència fins a l'acabament de l'estiu, Gorki retornarà a Moscou per exercir-hi una alta funció al comissariat de Instrucció Pública.

Un metge rus, el doctor Pletineff, al qual Gorki ha consultat durant la seva estada a Moscou, ha declarat que l'estat de salut de l'escriptor és satisfactori en general, i cal només aconsellar-li un estat de repòs complet, durant algun temps.

Abans de la seva sortida cap a la Crimea, Màxim Gorki anirà a Leningrad, on serà rebut solemniament a l'Acadèmia de ciències de l'esmentada ciutat.

DEL RIURE

No senyors, no s'ha de riure d'aquesta manera tant sorollosa; mitja rialleta y prou, altrament passareu per ignorants. La mitja rialleta no compromet, no precisa res, tant pot ésser de gràcia, com irònica; i si mai us veieu obligats a definir-la, decanteu-la al ironisme, així quedareu sempre bé; doncs en l'època actual està molt en voga l'ironisme, de tot s'en fa. També, però, tenim grans ironistes, les ironies dels quals són molt perfilades, perfiladíssimes, fins a la difumació...

Una vegada, en una reunió, cert individu va dir un acudit que em va fer molta gràcia; jo vaig esclafir a riure, i un senyor, que feia cara de savi, em va mirar fixament amb un somriure als llavis, irònic, segons m'assabentaren després. Vaig consultar a un amic el perquè em devia mirar d'aquella manera i em va contestar que, segurament, perquè aquell riure que havia fet jo no s'estilava per inestètic i, ensem, no ha de fer ni dir mai res sense una meditació prèvia de la causa, i com que, evidentment, la rialla és desentonada si es retarda, val més abolir-la. D'això en vaig deduir que hom bandeja l'intuïció o be la creu aliena de la persona culta.

Des d'aleshores m'he anat fixant en què, realment, la rialla es passada de moda, i que cap aspirant a intel·lectual, i molts que es creuen ésser-ho ja, l'usen en cap ocasió. Jo, com que soc un ase i un xic ridícul (que consti que aquesta és la més gran veritat que he dit en ma vida) riuré tantes vegades com em vindrà de gust i, a qui no li agradi, que es serveixi de mi per fer tanta ironia com vulgui i... potser encara em farà riure una miqueta més.

Que la moda (o l'opinió d'algú, causada per la conveniència o l'immentalitat) es posi amb el meu vestir i fins amb el meu pèl, és cosa que encara consento; però, que em censuri les meves necessitats, no hi passo i no hi passo, car tal com se'ns posa en la necessitat del riure, també se'ns pot posar en una altra qualsevolga.

J. M. MURÍA ROMANÍ

Els peus de les xineses

Glòria al mariscal Fenkiou! Acaba d'alliberar els peus de les xineses. Es el primer mariscal que ha gosat emprendre una tal revolució en les costums de l'Imperi Celest.

Hom sap que és una costum de coqueteria per a les mares xineses de mantenir els peus de llurs filletes en botes exigües, per evitar que els hi creixin. Però aquesta moda no és sense dolor, per als pobres bebés, els quals malgrat estiguin lluny de nosaltres no és una raó perquè no els planyem.

Vet ací, doncs, com Fenkiou ens sembla un militar de cor. Ha fet fer registres en totes les cases xineses. I gràcies a ell, més de 25.000 jovenetes xineses, tindran els peus sense mutilar.

Modes noves

Una moda nova ha estat llençada per una artista del Teatre Sarah Bernhardt, de París. L'alludida artista, s'ha presentat al públic amb el crani completament rapat i envernissat, al pinzell, amb una lleugera pel·lícula d'or.

Hom pot recordar un proverbi antic: "Formosa testa, serà sense cervell".

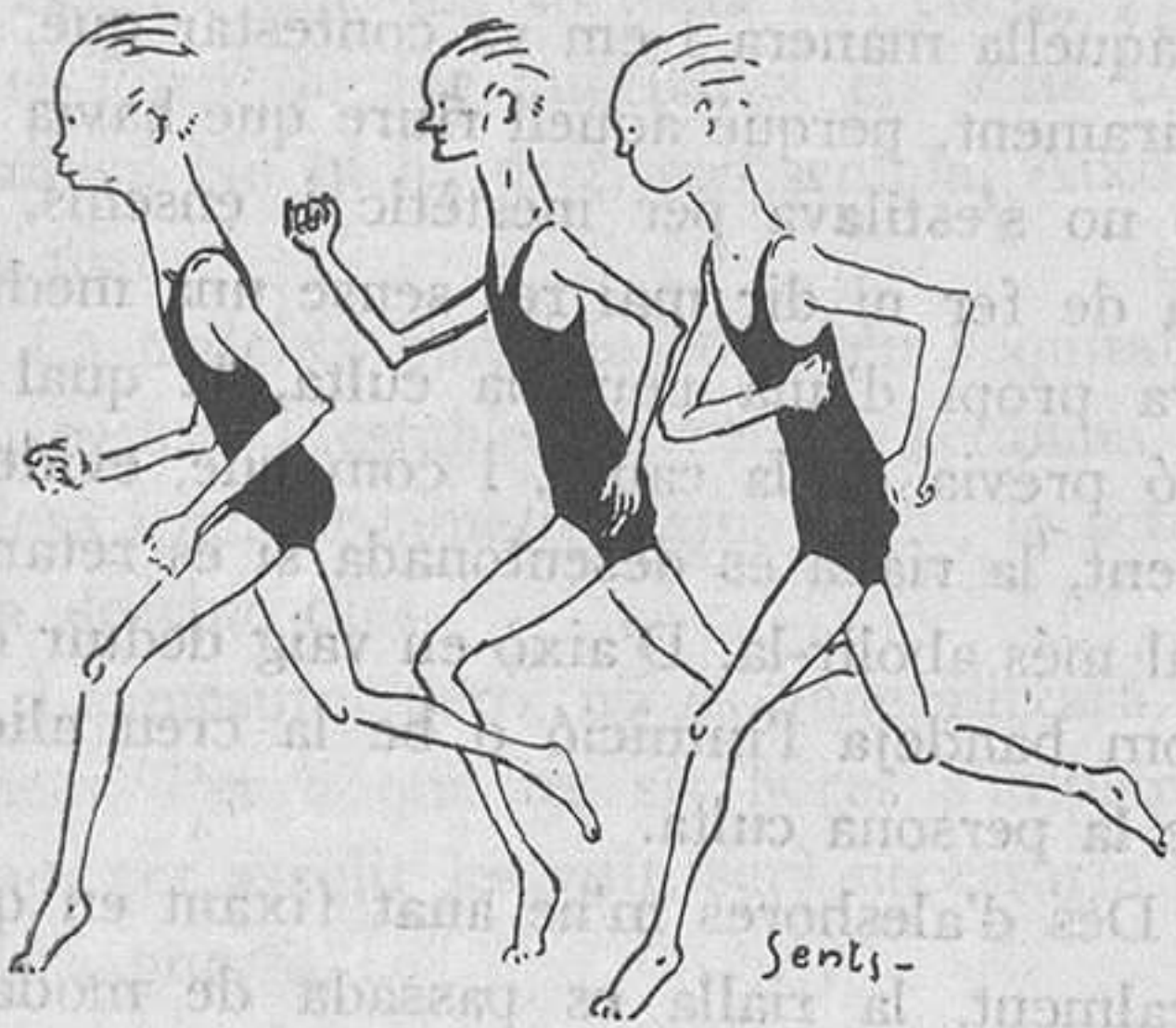

Senti-

L'HORA DE LA MORT

... i vaig vendre la fórmula del teu invent... També et vaig enganyar en complicitat amb la teva dona... Els remordiments m'han mort.

—Bé, vaja, no et capfiquis. Mira, jo t'he emmetzinat.

Senti-

—Qui ho diria que correm tant però que no tenim res per a fer!

Senti-

LA DISCULPA

—No te'n dones vergonya? Tan gran!
—Ha estat el cavall!

Revista de valors

Avui hem de recollir el més pur, el més sensible, el d'emotiva reconeixença en els noms de les grans dones revolucionàries: Rosa Luxemburg, l'heroïna de la revolució alemanya, i la Kolontai, política de gran prestigi de la República d'obriers, soldats i pagesos de Rússia.

Rosa Luxemburg, segurament ha estat la dona representativa de la sensibilitat i el sentit comú. Cap dona de la història del món ha arribat a un grau tan elevat de creixement i educació, de perfecció sensitiva. Art, poesia, sentiment revolucionari, visió d'un demà i un avui; lluita aferrissada del dolent i del sublim, tot era comprès per la màrtir de la revolució espartaquista. Nosaltres, davant el seu record, no podem fer altra cosa que emocionar-nos plens de fervors agraïment a l'excel·lent Santa dels Obrers, la més humana que el sol de la terra ha creat.

Companys obrers, recordeu el que escriví i copiè de "La senda roja", de l'escriptor J. Alvarez del Vayo:

"Solament esglaió per esglaió, pas a pas, recorrent el calvari de les seves pròpies amargors, pot bastir la revolució proletària la seva completa claredat i perfecció."

Companys obrers, venereu-la.

La Kolontai, ex-ambaixadriu del govern soviètic a Mèxic i probable ambaixadriu a París, és una dona d'un tremp excepcional en tots els conceptes.

Deia Martov, el més intel·ligent i a la vegada sincer dels oposicionistes bolxevics, que a Rússia només hi havien dos comunistes sincers, Lenin i la Kolontai.

Pròxima a publicar-se una obra seva sobre l'amor a la república obrera, es fa doble interessant. Es la més autoritzada per a parlar d'aquest afer transcendental, per a la humanitat, per la seva condició de dona amorosa, sàvia i revolucionària. Grans lliçons es poden aprendre d'una vident tan honorada com la Kolontai. Jo l'espero amb gran fervor, companys obrers.

J. FARRÉ GASSÓ

CENSURA GOVERNATIVA
VISAT PER LA
AQUEST NUMERO HA ESTAT

"La Nau" creu que ha arribat l'hora de retre un homenatge a l'antic jugador del "Barcelona", senyor Torralba, el qual molt aviat ha de traslladar-se a Mèxic.

¿No creu "La Nau" que, per tal d'estimular degudament els elements esportius i aconseguir que acudissin a l'homenatge plens d'entusiasme, fóra convenient que el senyor Torralba es deixés obrir el cap?

Alèshores sí que hom creuria justificat l'homenatge!

D'un temps encà, a les columnes de la Premsa diària hi surten uns noms tan estrafolaris que semblen cercats amb el deliberat propòsit de molestar els senyors de la "Lliga del Bon Mot".

Van començar amb l'altíssim d'un torero que fa pena d'anomenar: "Cagancho", i ara, amb motiu d'un succés sagnant, ocorregut la setmana passada, ha sortit amb totes les seves lletres aquest renom: "Caguetes".

No els sembla que això es va embrutant de mala manera?

Ha estat descoberta una banda de malfactors que es dedicaven a falsificar bitllets de Banc de la República de Colòmbia i entrades per als partits de futbol.

Si més no, això fóra suficient per a demostrar la gran importància que arriba a tenir el famós esport de la guitza, quan els falsificadors concedeixen a les entrades dels partits la mateixa atenció que als bitllets de Banc.

El marquès de Rozalejo va explicar a l'Assemblea Nacional una interpellació sobre la producció de seda natural al nostre país i es va dolre de què les moreres que hom facilita als sericultors es malmeten i no donen el producte degut. Això fa que baixi la producció de seda, car sense moreres els cucs es moren.

No s'espanti que al temps que som, no hi ha perill, doncs ja deu saber allò que diu:

"A l'estiu, tota cuca viu."

Uns exploradors de les regions àrtiques, en voler-se orientar la segona vegada que passaven per les illes Thomson, en cercaren una molt petita que havien trobat abans i que consistia als mapes geogràfics de tot arreu. Per més que van mirar no la saberen veure, i consideren que s'haurà perdut.

Els proposem anunciar-ho a "La Vanguardia" per si algú va trobar-la i se la va emportar a casa.

Un advocat parisenc ha presentat una demanda ben curiosa contra la seva muller i un hostaler que li varen aixecar la camisa.

El tal hostaler, amo d'un restaurant dels afores de París, estava enamorat de l'esposa de l'advocat i cercava l'oportunitat de trobar-la a soles.

Rumiant, rumiant, se li acudí parlar al marit d'un negoci fabulós que podien fer plegats. Es tractava de comprar a baix preu uns mobles antics que valien una fortuna, els quals mobles s'havien d'anar a veure a un castell allunyat de la capital.

Com que l'advocat no podia abandonar París, l'hostaler va proposar-li que delegués a la muller, amb la qual, ell, l'hostaler, se n'aniria a fer la compra.

Tal dit, tal fet; l'advocat va donar a la seva dona 80.000 francs per a les despeses del viatge i esperà confiadament el resultat del negoci.

Passats vuit dies, l'hostaler i l'esposa, els quals, a l'esquena del marit, s'havien donat una vidassa de milords, tornaren amb quatre trastos vells que no valien quasi res i dient que s'havien gastat tots els diners.

El marit, en adonar-se de l'ensarronada, ha presentat una denúncia contra els infidels, acusant-los, no d'adulteri, sinó de què li havien malversat els diners.

Oi, que sembla un vodevil de l'Espanyol?

Uns tranquils de Madrid que defensen el castissisme a tot drap, es reuniren la revetlla de Sant Joan a "La Bombilla", per tal de formar una agrupació titulada "La Capa".

Ja és tot un humorisme, amb la calor que fa! Segurament que per Nadal constituïran un altre grup anomenat "El taparrabos".

La Cambra Oficial del Llibre, per tal de solemnitzar l'aniversari del naixement de Cervantes, ha obert un concurs entre periodistes, oferint un premi de 1.000 pessetes al millor article dedicat a estimular l'afició a llegir llibres.

Ens juguem un peix a què l'esmentat premi no el guanyarà el senyor Pallardó de "Las Noticias".

Un savi professor de la Universitat de Palerm ha descobert que de les garrofes se'n pot treure sucre en gran quantitat i per procediments ben senzills.

Si ara ja resulta molt pelut "guanyar-se les garrofes", el dia que es destinin totes a fabricar sucre, estem segurs de què molts intel·lectuals es quedaran sense menjar.

I ja que parlem d'intel·lectuals, facin el favor de llegir aquesta gasetilla que hem retallat d'un diari:

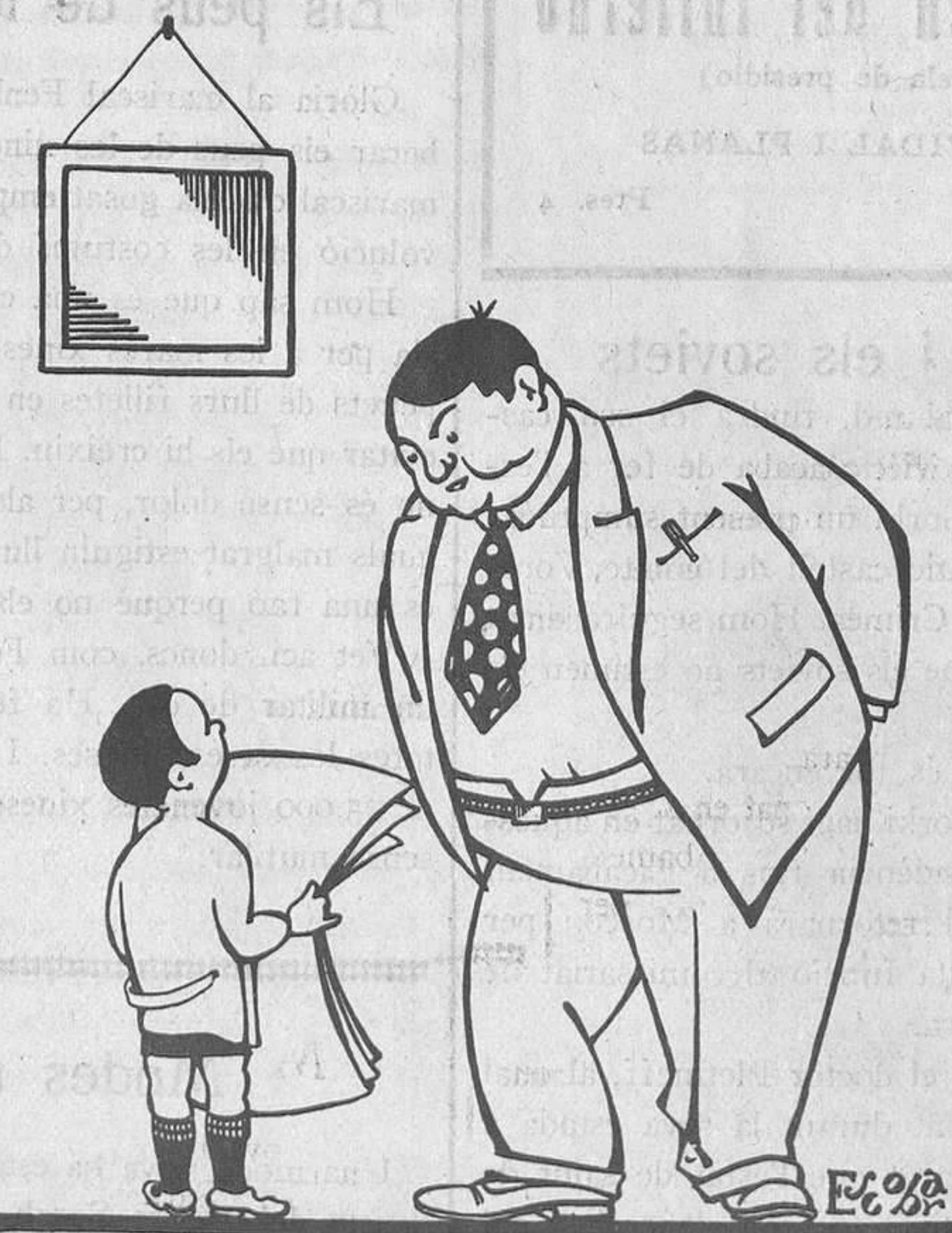
"En el Ateneo Enciclopèdic Popular, calle del Carmen, 30, pral, el pròxim miércoles, día 27, a las cuatro de la tarde, se darà lectura del drama en prosa y verso, dividido en tres actos y cinco cuadros, titulado "Pilar" (La princesa de la fàbrica), original de don Julián Bonada Fàbrega, sereno de esta ciudad. El acto será público."

Oi que, fins i tractant-se d'un "sereno", n'hi ha per perdre la serenitat?

A.: Versos tan llargs, i amb aquesta calor?... Impossible. No essent genials, al cap d'una estona, farien pesar figures a tots els nostres lectors.—J. F. G.: Va bé. Es clar, per la nostra banda, doncs les millors coses, de vegades, ensopeguen pel camí.—J. S.: Ho posem en cartella.—J. I.: En altres circumstàncies us complauríem, Ara...—J. S. A.: El mateix us diem. I no necessitariem cap mena d'excitació per a publicar-ho. Hi estem d'acord. Ni perdem el valor, ni la consciència del deure. Però tot això no són simples redactors ni periodistes qui ho han de fer. Sinó vosaltres, precisament vosaltres. La ploma diu que és una arma... Deu ésser molt jove i us deuen fer moltes il·lusions. Si és una arma, caldrà convenir que, avui per avui, ho dissimula molt. — J. S., Procurarem fer-li cabre.—I. P.: Llegir força: heus ací l'únic recurs per a aprendre d'escriure. Quins llibres diu? Els dels grans autors. Sovint, en una altra sessió d'aquest setmanari, publiquem llistes d'obres recomanables.

Imp. La Campana i L'Esquella. Olm, 8.—Barna.

LES AFICIONS

—Papà, jo vull ésser del "Barcelona".
—I per què?
—Per a poder anar en tren cada dia i entrenar-me.

Dos llibres interessants

Voltaire

ZADIG CANDID

Preu de cada llibre 60 cèntims